رابطه مولفه های خلاقیت با سلامت روان در دانش آموزان دبیرستان های استان ایلام

رستم منتی[1]، محسن نیازی*[1]، والیه منتی[2]، یونس عزتی[3]

1)گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

2)مرکز تحقیقات پیشگیری از آسیبهای روانی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

3)گروه جامعه شناسی ،دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام ،ایلام ،ایران

تاریخ دریافت : 92/9/9 تاریخ پذیرش :93/4/30

چکیده

مقدمه: بر اساس مطالعات گوناگون خلاقیت و مولفه های آن از جمله عوامل مهم در سلامت روانی افراد می باشند، بر این اساس هدف از این پژوهش بررسی رابطه خلاقیت و مولفه های آن با سلامت روان در دانش آموزان دبیرستان های استان ایلام بود.

مواد و روش ها: جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دبیرستان های استان ایلام در سال تحصیلی 91-90 بوده است که تعداد 348 دانش آموز(187 پسر و 161 دختر) به شیوه نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند و پرسش نامه های استاندارد خلاقیت و سلامت روانی(GHQ-28) را تکمیل نمودند. داده های حاصل از پرسش نامه با استفاده از نرم افزار SPSS vol.16 و آزمون های آمار استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش ورود و گام به گام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته های پژوهش: نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری نشان داد که به طور کلی خلاقیت و مولفه های آن می توانند 35 درصد واریانس سلامت روانی در دانش آموزان را پیش بینی کنند. به علاوه انعطاف پذیری و سیالی به ترتیب بهترین پیش بین برای واریانس سلامت روانی در دانش آموزان دبیرستانی می باشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نقش خلاقیت و مولفه های آن بر سلامت روانی در دانش آموزان استفاده از یک مجموعه برنامه آموزشی توسط متخصصان مجرب در پیشگیری از مسائل روان شناختی توصیه می شود.

واژه های کلیدی: خلاقیت، سلامت روانی، انعطاف پذیری، سیالی

*نویسنده مسئول: گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

Email: niazim@kashanu.ac.ir

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

مقدمه

انسان موجودی پیچیده و دارای ابعاد مختلفی است که حیات وی در اثر تعامل نسبی این ابعاد دوام می آورد. یکی از این ابعاد، سلامت روان می باشد،(1). سلامت روانی به عنوان یکی از ارکان اصلی سلامتی، لازمه زندگی پویا، مفید و ثمربخش افراد هر جامعه ای محسوب می شود، زیرا که هر جامعه ای، جهت پیشرفت و بالندگی خود به افرادی سالم نیازمند است،(2). مفهوم سلامت روان شامل احساس درونی خوب بودن و اطمینان از کارآمدی خود، اتکاء به خود، ظرفیت رقابت، وابستگی بین نسلی و خودشکوفایی توانایی های بالقوه فکری و هیجانی و غیره می باشد،(1). سازمان بهداشت جهانی، سلامت روان را به عنوان حالت کامل آسایش و کامیابی زیستی، روانی و اجتماعی تعریف کرده است که صرف فقدان بیماری یا معلولیت نمی باشد،(2). بر اساس مطالعات متعدد یکی از عواملی که می تواند بر سلامت روانی تاثیرگذار باشد میزان خلاقیت افراد است. انسان همواره در زندگی با مشکلاتی مواجه می باشد که برای حل آن ها به دنبال یافتن راه های موثر و مفید است، به همین منظور گاهی از تجارب و یافته های دیگران بهره جسته و گاهی خود به فکر ایجاد شیوه های نو در حل مسائل است،(3). از آن جایی که پیشرفت تحصیلی و ظهور استعداد و خلاقیت دانش آموزان بدون وجود فاکتور سلامت روانی آنان میسر نیست لذا موضوعی که بیش از همه در ارتباط با خلاقیت اهمیت دارد، بحث رابطه آن با آسیب شناسی روانی و سلامت روانی است. اما هنوز نتایج حاصل از این بررسی ها به قطعیت نرسیده است. پاره ای از پژوهش ها، خلاقیت را به بیماری روانی، به ویژه اختلال های خلقی نسبت می دهند در حالی که بررسی های انجام شده در زمینه رابطه خلاقیت و سلامت روانی نشان داده اند که نه تنها میزان بروز اختلال های روانی بر حسب زمینه فعالیت خلاقانه، در برخی از موارد پایین است، بلکه در بسیاری از افراد خلاق، هیچ گونه نشانه ای از اختلال دیده نمی شود،(4). در مطالعات پیشین در زمینه رابطه خلاقیت، خلق و خو، خصوصیات شخصیتی و آسیب شناسی روانی بیان شده که افراد خلاق، نمرات پایین تری را در آسیب شناسی روانی نشان می دهند،(5). بر اساس موارد گفته شده می توان بیان نمود که بدون تردید دانش آموزی که از سلامت روانی و جسمانی برخوردار نباشد از نظر تحصیلی نیز کارایی لازم را نخواهد داشت،(6). امروزه به وفور می بینیم افردی که از افسردگی و اضطراب رنج میبرند در انجام امورات روزمره با مشکل متواجه می شوند،(7). متأسفانه مطالعات نشان می دهد از هر 5 یا 6 دانش آموز یک نفر نشانه های ناراحتی روانی را در خود بروز می دهد، هم چنین بر اساس برخی مطالعات از هر 4 دانش آموز یک نفر دچار اختلال اضطراب می باشد،(8). بیماری افسردگی امروزه گسترده ترین بیماری قرن و تهدیدی جدی برای سلامت افراد جامعه است،(9). در سطح مدارس دانش آموزی که از نظر سلامت روح و جسم تأمین باشد به راحتی می تواند استعدادهای خلاق خود را بروز داده و زمینه را برای رشد جامعه خویش هر چه بیشتر مهیا سازد،(10). امروزه سلامت روانی به عنوان متغیری که می تواند زمینه ساز و بستر تبدیل استعدادهای بالقوه افراد به بالفعل را فراهم سازد، مورد توجه خاص است،(11). لذا با توجه به نقش سلامت روانی و ارتباط آن با خلاقیت، داشتن درکی روشن از رابطه این متغیرها و چگونگی هر کدام در بین افراد جامعه از اهمیت زیادی برخوردار است. تورنس(1998) که سابقه ای طولانی در پژوهش خلاقیت و سنجش تفکر خلاق دارد، با تأثر از مدل ساختار عقل گیلفورد، چهار ویژگی سیالی(یعنی تولید عقاید متعدد و هم چنین استعداد تولید ایده های فراوان)، ابتکار(یعنی منحصر به فرد بودن عقاید و استعداد تولید ایده های نو و غیرمعمول)، انعطاف پذیری(یعنی اصلاح پذیر بودن عقاید و استعداد تولید ایده ها با روش های بسیار گوناگون) و بسط(یعنی گسترش عقاید و استعداد توجه به جزئیات) را برای تفکر خلاق مطرح می - کند،(12). احدی و همکاران(1391) در مطالعه ای با عنوان خلاقیت و سلامت روان دریافتند که بین خلاقیت و سلامت روان رابطه مثبت معنی دار وجود دارد آن ها نتیجه گرفتند که خلاقیت افراد را قادر خواهد ساخت تا با پرورش آن در خود در برابر تنیدگی و سایر جنبه های منفی که سلامت روانی را به خطر می اندازد مصون باشند. هم چنین می توان گفت امکان پرورش جنبه های تفکر خلاق در افراد دارای سلامت روانی بیشتر است،(13). بر اساس مطالب ذکر شده هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه خلاقیت و مولفه های آن با سلامت روانی در دانش آموزان مقطع متوسطه استان ایلام می باشد.

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی، همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه استان ایلام(17597 پسر و 15532

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

دختر) که در سال تحصیلی 91-90 مشغول به تحصیل بودند، تشکیل داد. به منظور انجام این پژوهش تعداد 348 دانش آموز(187 پسر و 161 دختر) به روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شده اند. به این صورت که از بین شهرستان های استان ایلام(ایلام، ایوان، مهران، دهلران، آبدانان، ملکشاهی، دره شهر و شیروان چرداول) به طور تصادفی 3 شهرستان(ایلام، دهلران و ملکشاهی) انتخاب شده و از هر شهرستان 3 دبیرستان به صورت تصادفی انتخاب شد. سپس از بین هر دبیرستان، 2 کلاس به صورت تصادفی انتخاب و سپس پرسش نامه ها در بین نیمی از دانش آموزان این کلاس ها تکمیل گردید. پس از انتخاب این افراد، ابزارهای پژوهش در اختیار آن ها قرار گرفت که تعداد 348 نفر به پرسش نامه پاسخ دادند که در نهایت داده های جمع آوری شده از این افراد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش اجرای پژوهش به این صورت بود که از طریق هماهنگی و کسب مجوز از آموزش و پرورش استان ایلام، پرسش نامه ها در بین نمونه های انتخابی توزیع شد. از 350 پرسش نامه توزیع شده، 348 پرسش نامه تکمیل و برگشت داده شد. در پژوهش حاضر از ابزارهای زیر استفاده شد:

مقیاس سلامت روان: این پرسش نامه توسط گلدبرگ و هیلر(1979) تهیه شده که دارای 28 ماده می باشد که شامل چهار خرده مقیاس نشانه های بدنی، اضطراب و بی خوابی، اختلال در کارکرد اجتماعی و افسردگی است گزینه های پرسش نامه سلامت عمومی بر اساس طییف لیکرت تنظیم شده است و امتیاز آن از 0 تا 4 می باشد. در نتیجه حداقل و حداکثر نمره از «0» تا «48» در نوسان است. به عبارت دیگر در این پرسش نامه نمره پایین تر حاکی از بهداشت عمومی یا روان بهتر است و به هر یک از حیطه های چهارگانه این پرسش نامه یک نمره و به کل آن نیز یک نمره تعلق می گیرد. با استفاده از نمره فهرست تجدید نظر شده علائم روانی SCL90-R پرسش نامه سلامت عمومی اعتباریابی شده است و ضرایب اعتباری برای حیطه های چهارگانه به ترتیب 86 درصد، 85 درصد، 72 درصد و 82 درصد و سطح اطمینان $P<0.001$ بوده است. گلدبرگ و ویلیامز(1988) پایایی 95 درصد و جان(1985) ثبات درونی پرسش نامه سلامت عمومی را با استفاده از آلفای کرونباخ 90 درصد گزارش نمودند، آلفای کرونباخ پرسش نامه فوق را 93 درصد به اعلام کرد.(14)

پرسش نامه خلاقیت: این آزمون بر اساس نظریه تورنس درباره خلاقیت در سال 1363 به وسیله عابدی(1372) در تهران ساخته شد. این آزمون 60 سوال سه گزینه ای دارد که از چهار خرده آزمون سیالی، بسط، ابتکار و انعطاف پذیری تشکیل شده است. دامنه نمره کل خلاقیت هر آزمودنی بین 60 و 180 خواهد بود. سوال های یک تا 22 به سیالی، 23 تا 33 به بسط، 34 تا 49 به ابتکار و 50 تا 60 به انعطاف پذیری مربوط است. پایایی آزمون خلاقیت عابدی، از طریق آزمون مجدد دانش آموزان مدارس راهنمایی تهران در سال 1363 در چهار بخش سیالی 0/85، ابتکار 0/82، انعطاف پذیری 0/84 و بسط 0/80، ضریب همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده آزمون های سیالی، انعطاف پذیری، ابتکار و بسط روی 2270 دانش آموز اسپانیایی به ترتیب 0/75، 0/66، 0/61 و 0/61 به دست آمد.(15)

یافته های پژوهش

46/27 درصد افراد نمونه را دختران و 53/73 درصد را پسران تشکیل می دادند و دامنه سنی آن ها بین 16 تا 19 سال با میانگین 17/63 و انحراف معیار 1/68 بود. جدول شماره 1 توزیع افراد نمونه پژوهش را بر حسب دوره تحصیلی و جنسیت نشان می دهد و جدول شماره 2 نتایج توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می دهد.

جدول شماره 1. توزیع فراوانی نمونه مورد بررسی

شاخص	فراوانی		درصد فراوانی	
دوره تحصیلی	پسر	دختر	پسر	دختر
سال اول دبیرستان	49	38	26/21	23/60
سال دوم دبیرستان	71	57	37/97	35/41
سال سوم دبیرستان	67	66	35/82	40/99
کل	187	161	100	100

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

بر اســاس آن چه که در جــدول شـماره 1 مشــاهده می شــود بیشــترین فراوانی و درصد فــراوانی به ترتیــب در بــین پســران و دخــتران نــمونه مــربوط به پسران سال دوم دبــیرستــانی 71 نفر(37/97 درصد) و دخــتران سال ســوم دبیــرســتانی، 66 نــفر(40/99 درصد) می باشــد. میانگین و انحراف استاندارد نمره های آزمودنی ها در نمره کل خلاقیت و سلامت روانی به ترتیب 124/48، 16/47 و 9/98، 5/68 بود. هم چــنین میانگــین و انحــراف اســتاندارد نمره های آزمــودنی ها در خرده مقیاس های متــغیرها نیز مشاهده می شود. جدول شماره 2 ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می دهد.

جدول شماره 2. ضرایب همبستگی بین خلاقیت با سلامت روانی و خرده مقیاس های آن

متغیر	1	2	3	4	5	6
سلامت روانی	1					
نشانگان جسمانی	0/30*	1				
اضطراب	0/29*	0/59*	1			
اختلال در عملکرد اجتماعی	0/53*	0/48*	0/52*	1		
افسردگی	0/39*	0/50*	0/68*	0/53*	1	
خلاقیت	-0/54*	-0/03	-0/24*	-0/34*	-0/39*	1

P<0.001*، تمامی روابط در سطح **P<0.001** معنی دار می باشند.

جهت تعیین میزان پیش بینی متغیرهای مورد پژوهش، رگرسیون چند متغیری به روش ورود و گام به گام بر روی داده ها انجام گرفت. که نتیجه های آن در جدول شماره 3 نشان داده شده است.

همان طور که در جدول شماره 3 نشان داده شده است، بین خلاقیت و مولفه های آن و سلامت روانی رابطه چندگانه معنی داری وجود دارد. نتایج حاکی از این می باشد که خلاقیت و مولفه های آن به طور کلی 35 درصد از واریانس سلامت روانی را می تواند پیش بینی کند. با تحلیل دقیق تر بر روی خلاقیت و مولفه های آن در طی رگرسیون گام به گام، همان طور که در جدول 2 نشان داده شده است، مولفه انعطاف پذیری و در گام بعدی سیالی بهترین پیش - بین سلامت روانی در دانش آموزان می باشد. مولفه انعطاف پذیری می تواند 32 درصد و مولفه های انعطاف پذیری و سیالی با هم 35 درصد واریانس سلامت روانی در دانش آموزان را تبیین می کنند.

جدول شماره 3. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش ورود و گام به گام بین نمره کل خلاقیت و مولفه های آن به عنوان متغیر پیش بین و سلامت روانی به عنوان متغیر ملاک

متغیرهای پیش بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	T	Sig	R	R^2
	B	Std Error	Beta				
نمره کل خلاقیت	-0/006	0/090	-0/01	-0/07	0/94	0/59	0/35
سیالی	-0/229	-0/229	-0/19	-1/59	0/11		

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه خلاقیت و مولفه های آن با سلامت روانی در دانش آموزان مقطع متوسطه استان ایلام بود. بر اساس نتایج به دست آمده، رابطه بین خلاقیت، سلامت روانی و مولفه های اضطراب، اختلال در عملکرد اجتماعی و افسردگی معنی دار می باشد و تنها رابطه بین خلاقیت و مولفه نشانگان جسمانی سلامت روانی معنی دار نمی باشد. این یافته ها با نتایج پژوهش های قبلی،(21-۱۶،۴،۷،۱۳)، هم خوانی دارد. در تبیین نتایج حاضر می توان بیان داشت که افراد دارای سلامت روانی، برای حل مسائل زندگی پافشاری بیشتری می کنند و در برابر بازخوردهای نامطلوبی که از محیط اطراف دریافت می کنند استقامت بیشتری دارند. در نتیجه می توانند سطوح بالاتری از خلاقیت را نشان دهند. از سوی دیگر خلاقیت به عنوان خصوصیتی مثبت که از توزیع نرمال برخوردار است افراد را قادر خواهد ساخت تا با پرورش آن در خود، نسبت به تنیدگی و سایر جنبه های منفی که سلامت روان آن ها را به خطر می اندازد، مصون باشند. در واقع می توان گفت که خلاقیت مهم ترین اسلحه بشر است و با کمک آن می تواند فشارهای ناشی از زندگی روزانه را کاهش دهد یا از بین ببرد. ارائه یک ایده یا اثر خلاق و کارآمد می تواند بر پذیرش خویشتن، رشد شخصی، احساس داشتن هدف در زندگی و تسلط بر محیط، خودمختاری و روابط مثبت با دیگران موثر باشد. هم چنین امروزه به وفور می بینیم افردی که از افسردگی و اضطراب رنج می برند در انجام امورات روزمره با مشکل مواجه می شوند و در حل مسائل و روبرو شدن با مشکلات و در زندگی روزمره میزان استفاده از شیوه های خلاقانه کاهش پیدا می کند. البته ذکر این نکته نیز ضروری است که پاره ای از پژوهش ها، خلاقیت را به بیماری روانی، به ویژه اختلال های خلقی نسبت می دهند در حالی که بررسی های انجام شده در زمینه رابطه خلاقیت و سلامت روانی نشان داده اند که نه تنها میزان بروز اختلال های روانی بر حسب زمینه فعالیت خلاقانه، در برخی از موارد پایین است، بلکه در بسیاری از افراد خلاق، هیچ گونه نشانه‌ای از اختلال دیده نمی شود. این نتیجه گیری های متناقض و یافته های متفاوت را می توان به استفاده پژوهشگران از ابزارهای سنجشی متفاوت و بسته به فرهنگ های مختلف نیز توجیه کرد و یکدست نبودن ابزارهای سنجشی جهت بررسی سلامت روانی و خلاقیت در پژوهش های مختلف را نیز به عنوان عاملی در توجیه نتایج متفاوت در این زمینه بیان نمود. یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که بین خلاقیت و مولفه های آن با سلامت روانی رابطه چندگانه وجود دارد و نمره کل خلاقیت و مولفه های(بسط، انعطاف پذیری، ابتکار و سیالی) روی هم رفته 35 درصد واریانس سلامت روانی را در دانش آموزان تبیین می کنند. این یافته ها با نتایج مطالعات انجام شده در این خصوص،(۲،۴،۱۳)، هماهنگ است. در تبیین یافته حاضر می توان بیان داشت که چون خلاقیت توانایی ایجاده ایده های اصلی و سازگارانه است و این که فرد خلاق در برخورد با مسائل و مشکلات به دنبال راه حل های جدید و ابتکاری است این امر منجر می شود که بتواند بیشتر به چالش بپردازد و اعتماد به نفس بیشتری را دارا باشد و همیشه به گونه ای بیندیشد که در یک تنگنای همیشگی قرار ندارد بلکه می تواند مسائل را بدون پیامد روانی و ایجاد مشکل روانی حل نماید. هم چنین با توجه به این امر که یکی از ابعاد خلاقیت انعطاف پذیری است فرد خلاق همیشه راه های گوناگونی را مورد آزمایش قرار می دهد و معمولاً به کاربرد غیرمعمول چیزها می اندیشد و معمولاً می تواند به راحتی در جهت فکری خویش تغییر ایجاد نماید حال آن که زمانی فرد نتواند به این امر دست یابد مسلماً پیامدهای بسیاری را از نظر بهداشت و سلامت روانی در برخورد با مسائل و مشکلات در پی خواهد داشت. با توجه به نکات ارائه شده در فوق می توان این گونه بیان کرد که زمانی که فرد در تفکرش سیالی داشته باشد یعنی در برخورد با مسائل تعداد جواب ها و عقیده ها در ذهنش بسیار باشد، و نیز از انعطاف و ابتکار برخوردار باشد این عوامل منجر خواهد شد که فرد از نظر سلامت روانی در سطح بالاتر قرار داشته باشد در مقایسه با افرادی که از این ویژگی ها برخوردار نباشند.

در پایان با توجه به محدود بودن جامعه آماری این مطالعه به پسران و دختران دانش آموز مقطع متوسطه استان ایلام ذکر این نکته ضروری است که امکان تعمیم آن به افراد مقاطع تحصیلی سایر نقاط کشور با محدودیت روبرو است، لذا در تعمیم نتایج بایستی دقت لازم را به عمل آورده شود.

سپاسگزاری

از کلیه کارکنان محترم دانشگاه کاشان که در اجرای این پژوهش ما را یاری نمودند صمیمانه تقدیر و تشکر مینمایم.

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

References

1.Zahed A, Bageian MJ. [Spiritual intelligence, self efficacy and mental health in students.] 6th ed. J Ment Health 2012; 5: 445-7. (Persian)

2.Rahimian E, AsgharNezhad A. [The relationship between psychological hardiness also ego-resiliency and mental health in adolescent and adult survivors of bam earthquake.] Iran J Psychiatry Clin Psychol 2008; 14:62-70. (Persian)

3.Nazari F. [The relationship between parenting styles with creativity in girl stu dents.] J Chamran Uni 2011; 6:142-8. (Persian)

4.Khosravani S, Gilani B. [Creativity and mental health.] Psychol J 2008; 7; 65-83. (Persian)

5.Chavez-Eakle, RA. Carmen LM. Cruz FC. Personality: A possible bridge between creativity and psychopathology? Creative Res J 2006; 18:27-38.

6.Loska M, Irena K. Nelly M. Analysis of the effect of the social psychological factor on creativity. J BMC 2007; 2:1: 12-43.

7.RonkoM, Ghalif GH. Mental health and creative in students. J Med Teach 2003; 2: 24-31.

8.Malakoti SK, MirabZadeh A, Fatollahi P, Salavati M, Kahali Sh, Ebrahimi A, Zandi T. [Study of validity, reliability and factor analysis of general health questionnaire (GHQ-28) in iranian elders.] Salmand J 2007;1:11-21. (Persian)

9.Mousavi M, Mohamadkhani P, Kaviani H, Delavar A. [The efficacy of behavioral systemic couple therapy on family function and self confidence of women with depression disorder.] J fam res 2006;2: 5-19. (Persian)

10.Zigler M, Shamoo N. Mental health and creativity in high school in England. J Psycholo 2002;2: 112-132.

11.Adler H. Boost your creative inte-lligence. 1th ed. London, KogenPag Ltd;2009.

12.Groborz, M, Neka, F, Creativity and co-gnitive control exploration of generation and evaluation skills. Creativ Rev J 2003; 15: 183-97.

13.Ahadi S, Heyrani S, Mohagheghi H, Yaghoubi A. [Creativity and mental health.] J Ment Health 2012; 4: 32-3. (Persian)

14.Taghavi MR. [Study the validity and reliability of general health questionnaire (GHQ) in college students of Shiraz University.]J Psychol 2003; 5: 36-43. (Persian)

15.Abedi J. [Creativity and new methods in creativity assessment.] Psychologi Resv 2002; 12: 17-31. (Persian)

16.Torrance EP. Is creativity teachable? Bloomington: Phi Delta Kppa Educational Foundation; 1998.

17.Maston J. Failure rewarding failure in the classroom to stimulate creative behavior. J Creative Behav1999; 25:1:82-5.

18.Runko MA. Creativity, theories and them: Research development and practice. Amsterdam: Elsevier Academic press; 2007.

19.Lubart TL. Models of the creative process: past, present, and future. Creativ Res J 2001; 13: 295-308.

20.Andreason NC. Creativity and mental illness: Prevalence rates in writers and their first-degree relations. American J Psychiatry; 1987: 144:1288-92.

21.Cropley AJ. Creativity and mental health in everyday life. London: Albex Publishing Corporation; 1990 .P. 231-43.

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]

in Ilam high school students Examining relationships of creativity and its dimensionswith mental health

Menati R[1], Niazi M[1], Menati W[2],Azati Y[3]*

(**Received: November 30, 2013** **Accepted: July 21, 2014)**

Abstract:

*Introduction:*According tovariousstudies, creativity and its dimensions are consideredas importantfactors in individuals' mental health. Therefore, this study was conducted to find outthe relationship of creativity and its dimensionswith mental health in Ilam high school students

Materials & Methods: The population of the study included all ~~of~~Ilam high school studentsin the 2011-1012 academic years.To perform this research, 348 students (161 females, 187 males) were selected by multistage random sampling methodwho completedthecreativity scale and general health questionnaire (GHQ-28).The collected data from the questionnaire was analyzed by Pearson coefficient and multiple regression in Stepwise and Enter style.

Findings: The results of multiple regression analysis indicated that creativity and its dimensionscan predict approximately 35 percent of mental health variance in students. Also, flexibility and fluencyemerged as the strongest predictors of mental health in high school students.

*Discussion & Conclusion:*Given the role of creativity and its dimensions on high school students' mental health, it is recommended that specialists use a set of teaching program by to prevent psychological problems.

Keywords: creativity, mental health, flexibility, fluency

.

1.Dept of Social Sciences, Faculty of Humanity Sciences, Kashan University, Kashan, Iran
2.Research Center for Prevention of Psychosocial Injuries, Ilam, Iran
3.Dept of Social Sciences,Islamic Azad UniversityIlam, Ilam, Iran
** Correspondin author*

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-10]